

SZPILKA

Szkoła Podstawowa Nr 3

im. Adama Mickiewicza w Chełmie

Numer 55.

zsp3chelm.szkolnastrona.pl

Rok szkolny 2022/2023

Pamiętamy!

Zbrodnia katyńska kwalifikowana jest jako wojenna przeciwko ludzkości i pokojowi.

Określana również **komunistyczną**¹.

5 marca 1940 roku Józef Stalin podpisał uchwałę o zgładzeniu obywateli polskich. Wiosną 1940 roku funkcjonariusze NKWD² dokonali aktu **ludobójstwa**³ na polskich jeńcach wojennych przetrzymywanych w sowieckich obozach zagłady i więzieniach Zachodniej Białorusi oraz Ukrainy.

Wiosną 1940 roku doszło do rozstrzelania co najmniej **21 768 obywateli Polski**. Ze Zbrodni Katyńskiej ocalało **395 Polaków**. 11 kwietnia 1943 r. świat dowiedział się o Katyniu.

¹ czyn popełniony przez funkcjonariuszy państwa komunistycznego

² NKWD (Narodnyj Komissariat Wnutriennych Dieł - Ludowy Komisariat Spraw Wewnętrznych), czyli policja polityczna

³ zbrodnia przeciwko ludzkości, obejmująca celowe wyniszczanie całych lub części narodów, grup etnicznych, religijnych lub rasowych

Elena Bohut VIIA

zdjęcia: internet

Konstytucja 3 Maja

CIEKAWOSTKI:

- Projekt Konstytucji przyjęto większością głosów w Sali Senatorskiej, jednak nie odczytano jej, głównie przez przypadek. Gdy poseł inflancki Michał Zabiełło wezwał do przyjęcia konstytucji, a króla do jej zaprzysiężenia, Stanisław August Poniatowski podniósł rękę na znak, że chce jeszcze zabrać głos. Dla zwolenników oznaczało to gotowość króla do złożenia przysięgi, co przyjęli z ogromnym entuzjazmem. Następnie wezwano do przyjęcia dokumentu przez aklamację i to też się stało. Król złożył więc przysięgę na ręce biskupa krakowskiego Feliksa Pawła Turskiego i wezwał zebranych, aby udali się do kolegiaty św. Jana na mszę dziękczynną.
- W pierwszą rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 maja król Stanisław August Poniatowski na terenie dzisiejszego Ogrodu Botanicznego UW nieopodal Łazienek wmurował kamień węgielny pod budowę świątyni Opatrzności Bożej jako daru dziękczynnego. Kiedy jednak uroczystość rozpoczęła się, pogoda gwałtownie uległa pogorszeniu i zaczął wiać bardzo porywisty wiatr. Uznano to za złą wróżbę i najwyraźniej słusznie, bo mniej więcej w tym czasie zaczęła się już zawiązywać konfederacja targowicka. Konstytucja została obalona po 14 miesiącach od jej uchwalenia.

Konstytucja 3 Maja 1791 roku obraz Jana Matejki

- Oryginał Konstytucji 3 maja przechowywano w zbiorach Archiwum Publicznego Potockich w Wilanowie. W latach 70. XIX wieku archiwum trafiło do Krzeszowic pod Krakowem, a po 1945 roku powróciło do Warszawy i znajduje się w Archiwum Głównym Akt Dawnych.

Magdalena Bochen VIIA

Warto czytać

Gorąco polecam książkę Weroniki Anny Marczak „**Rodzina Monet**”. Opowiada o Hailie—dziewczynie, która straciła najbliższą rodzinę w wypadku samochodowym. Musi przeprowadzić się z Wielkiej Brytanii do Pensylwanii, gdzie mieszka pięcioro jej braci – Tony, Dylan, Shane, Will i najstarszy – Vincent. Jak dziewczyna poradzi sobie z nadopiekuńczymi braćmi, zmianą otoczenia i samotną żałobą? Dowiedźcie się sami, czytając „**Rodzinę Monet**”.

Magda Bochen VIIA

REAL W POEZJI

Męki majowe

Leży wygodnie w misce na słońcu,
Dopóki nie znajdzie się w nieopisanym gorącu.
Pot z niego spływa jak z kulturysty na siłowni,
I błaga niebiosą, aby znaleźć się w lodowni,
Gdy nagle w tym piekle widzi braci z jednej matki,
I wspomina, jak pili razem marynatowe herbatki.
Teraz ich obserwuję, jakby ciemniejsi i mniejsi,
leżą bez życia,
Więc ze łzami w oczach, godząc się na te przeżycia,
Pada w ogień i całe jego istnienie przepada...
- Chowajcie grilla! - ktoś krzyczy - Pada!

Antonina Daniluk VII a

Jeż zachodni, jeż europejski (*Erinaceus europaeus*)

zdjęcie: redakcja Szpilki

JEŻ- CO O NIM WIESZ?

Jeż to największy ssak owadożerny w Polsce. Na wierzchu widać szarobrunatne kolce, a brzuch zwierzątka pokryty jest biało-szarym futerkiem. Ma od 6000 do 8000 szpilek długości około 2 centymetrów.

Świetnie pływa i wspina się. Uwielbia nocne wędrówki. Potrafi przebyć nawet 2 kilometry w ciągu jednej nocy.

Je robaki ziemne, ślimaki i owady, a także płazy, jaja ptasie, grzyby i owoce. Jeż chyba jako jedyny ssak potrafi zjadać ropuchy, gdyż jest niewrażliwy na ich jad. Słynie także z umiejętności polowania na jadowite węże, np. żmije. Jeża można spotkać w lasach liściastych, parkach, działkach czy w ogródkach. Ważne, aby były tam drzewa i krzewy.

W październiku jeż zapada w sen zimowy. Otulony mchem, trawą i liśćmi budzi się dopiero w kwietniu. Długość życia jeża wynosi 10 lat. W Polsce jeże są pod ochroną.

Zapomniane bajki z dzieciństwa

Leniuchowo - dla dzieci w wieku 3-6 lat. Historia dzieje się w małym miasteczku Leniuchowo, którego mieszkańcy są bardzo leniwi, a w szczególności dzieci - Ziggy, Pixel, Stingy i Trixie. Zamiast bawić się, wolą grać. To kolorowy i muzyczny serial skierowany do tych, którzy lubią gry komputerowe i słodczyce.

Charlie i Lola — serial animowany, który niegdyś był emitowany na kanale CBeebies. Opowiada o przygodach małej Loli i jej starszego brata – Charliego. To, co może kojarzyć się z tą bajką, to zdecydowanie truskawkowe mleko, które Charlie i Lola codziennie pili.

Przyjaciele z podwórka - to bajka, w której grupa przyjaciół: Kanguś, Żabusia, Pinguś, Łosiek i Hipcia przeżywają wspaniałe przygody.

Magdalena Bochen VIIA

Legenda o Chełmie

Zgaduj-zgadula o Chełmie

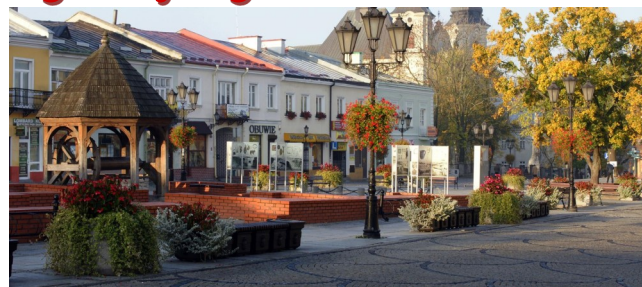
Dawno temu gdy na polskich ziemiach panował kult pradawnych bogów, na Górze Chełmskiej rosły trzy ogromne dęby. W górze tej znajdowała się ciemna, kredowa pieczara, którą zamieszkiwał niedźwiedź. Zwierzę to było niezwykle ze względu na kolor sierści, którą kreda zabarwiła na białą. Ze względu na swoją nietypowość budził niepokój i postrach u okolicznych mieszkańców.

Pewnego dnia u stóp okazałych dębów chełmianie postawili świątynię i zapalili święte znicze. Gdy niedźwiedź ujrzał blask ognia, spłoszył się i uciekł w głąb jaskini. Od tamtej pory wychodził bardzo rzadko. Wychylał łeb na powierzchnię tylko wtedy, gdy mieszkańcom ziem chełmskich groziło niebezpieczeństwo.

Podczas najazdu na Chełmską Górę Tatarzy postanowili dla zabawy zniszczyć świątynię. W ostatniej chwili pojawił się waleczny drapieżnik i rozgromił najeźdźców. Po walce zwierzę stanęło pomiędzy trzema dębami. Zobaczyli to mieszkańcy Ziemi Chełmskiej, którzy uznali niedźwiedzia za bohatera. Od tego czasu widok ten widnieje w herbie naszego miasta.

Nawet śmierć zwierzęcia nie przerwała jego czuwania nad mieszkańcami Chełma. Zaraz po jego odejściu w kredowych podziemiach zaczął pojawiać się biały duch, którego z czasem nazywano Duchem Bieluchem. Podobno jest przyjazny i łagodny dla odwiedzających go ludzi, ale ma wrogie nastawienie do intruzów i śmiarków, którzy chcą odnaleźć ukryte w podziemnych korytarzach skarby.

Natalia Kawejsza i Antonina Daniluk VII A

1. Przysmak Lubelszczyzny.
2. Jedna ze starszych dzielnic Chełma.
3. Prezydent Chełma.
4. Nazwa serka z Chełma.
5. Przeływa przez nasze miasto.
6. Dawniej wydobywana w podziemiach chełmskich.
7. Tyle jest w Chełmie szkół podstawowych.
8. Na Górze Chełmskiej książę Daniel zbudował
9. Nazwa *cholm* oznaczała
10. Jaka szkoła w Chełmie nosi imię gen. Zygmunta Bohusza-Szyszko?

Kasandra Mencil VB

8. zamek 9. wzgórze 10. ZST przy ul. Granicznej
4. Bieluch 5. Uherka 6. kreda 7. osiem
1. cebularz 2. Dyrekcyjka 3. Jakub Banaszek

Odpowiedzi:

Ciekawostki o Japonii

Gdy idziemy do kogoś w gości lub do tradycyjnej restauracji, zawsze przed wejściem zdejmujemy buty.

W Japonii nie podaje się ręki na powitanie, lecz robi się ukłon.

Sygnalizacja świetlna w tym kraju zamiast zielonego ma niebieski.

Japońscy rolnicy hodują kwadratowe arbuzy. Uzyskują ten kształt dzięki specjalnym pojemnikom.

Przed prawie każdym wejściem do jakiegoś budynku znajdują się specjalne pojemniki na parasole, aby nie zostawiać mokrej kałuży w pomieszczeniu.

W Japonii istnieje taki zawód jak „upychacz”. Jego funkcja polega na dosłownym wpychaniu ludzi w publiczne środki transportu, aby zmieściło się ich tam jak najwięcej.

W japońskich automatach można znaleźć wszystko — od ubrań po środki higieny i jedzenie.

Gdy będziecie mlaskać i siorbać w japońskiej restauracji, kucharz uzna, że jedzenie wam bardzo smakuje.

W japońskich szkołach nie ma sprzątających woźnych, dzieci mają tam dodatkową lekcję, na której uczą się sprzątać.

Wiktoria Łukasiewicz VIIA

Czy znasz? MOJA RODZINA

Piosenki z lat 90, 80 i 70, których ... „musisz” (możesz) posłuchać:

1. **I'm so excited** - Pointer Sisters
2. **November Rain** - Guns N' Roses
3. **She's like the wind** - Patrick Swayze
4. **Mad World/Shout** - Tears for Fears
5. **Careless Whispers** - George Michael
6. **Valerie** - Steve Winwood
7. **The Rhythm of the Night** - Corona, Sean Finn
8. **What Is Love** - Haddaway
9. **Zombie** - Cranberries
10. **Africa** - Toto
11. **Just an Illusion** - Imagination
12. **Beat it/Thriller** - Michael Jackson
13. **Forever Young** - Alphaville
14. **I Should Be So Lucky** - Kylie Minogue
15. **Let's Groove** - Earth, Wind & Fire
16. **Don't Go** - Yazoo
17. **Easy Lover** - Phil Collins, Philip Bailey
18. **Rock You Like A Hurricane** - Scorpions
19. **Gimme! Gimme! Gimme! (A Man After Midnight)** - ABBA
20. **Immigrant Song** - Led Zeppelin
21. **I Want To Break Free** - Queen

Elena Bohut i
Wiktoria Łukasiewicz
klasa VIIA

Mitologia na co dzień

sto kończy się niepowodzeniem

Ikarowy lot - związek frazeologiczny oznaczający podejmowanie się realizacji odważnych zamierzeń bez zastanowienia się nad konsekwencjami, często kończy się niepowodzeniem

pięta Achilleśa - związek frazeologiczny oznaczający słaby punkt kogoś lub czegoś

syzyfowa praca - związek frazeologiczny, który oznacza pracę bezcelową, ciężką, żmudną, bezsensowną i nieprzynoszącą efektów

nić Ariadny - związek frazeologiczny oznaczający pomoc w rozwiązaniu skomplikowanego problemu, sposób na przezwyciężenie trudnej sytuacji, ułatwienie trudnego zadania

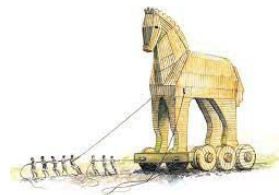

postawa prometejska - takie działanie jednostki, które ma na celu dobro całej ludzkości oraz wyraz buntu przeciwko wszystkiemu, co ogranicza swobodę człowieka

Kamil Turowski VB

koń trojański - w przenośni oznacza zdobycz przynoszącą zgubę, złowrogi, niebezpieczny podarunek. Ten związek frazeologiczny związany jest z mitem o wojnie trojańskiej, w której Grecy posłużyli się podstępem, by zdobyć miasto.

Redakcja **SZPILKI**: Wiktoria Łukasiewicz, Elena Bohut, Magdalena Bochen, Antonina Daniluk — VIIA

Kasandra Mencil, Kamil Turowski — VB

Opieka redakcyjna, korekta i opracowanie graficzne: Beata Palenka